

Тема. Джек Лондон (1876–1916). «Жага до життя». Самовладання, воля до життя головного героя оповідання Дж. Лондона, його мужність у сутичках із суворою природою та життєвими обставинами

Мета навчальна: зацікавити учнів особистістю американського письменника Джека Лондона, повідомити основні віхи його життя й творчості, показати багатогранність його особистості; почати роботу над оповіданням «Жага до життя», вчитися осмислювати його зміст.

Мета розвивальна: удосконалювати навички виразного читання, розвивати усне зв'язне мовлення, спостережливість, уяву, логічне мислення.

Мета виховна: виховувати інтерес до творчості письменника, любов до життя, вміння боротись за нього, сприяти становленню активної життєвої позиції.

Є воля до життя – є людина.

О. Довженко

Хід уроку

I. Актуалізація опорних знань

1.Бесіда на основі життєвого досвіду.

- Які твори ви вивчали на минулих уроках?
- Як ви розумієте поняття «сильна людина»?
- Чи однакові поняття «фізично сильна людина» і «духовно сильна людина»? Чому?
- Чи зустрічали ви у своєму житті «духовно сильних людей»? У чому виявлялася їх сила?
- Чи вважаєте ви себе «сильними особистостями»? У чому це проявляється?

2.Вправа "Знайди героя"

Ви вже з вами вивчали твори, в яких спостерігали за героями в екстремальних ситуаціях. Тож давайте пригадаємо їх.

Вправа "Знайди героя"

Завдання: Розв'яжіть філворд і дізнайтеся імена героїв пригодницьких творів.

Г	Р	О	Ь	І	Н	З	О	Н	К
М	Д	М	О	Н	Ш	С	В	У	Р
О	Н	Ж	Т	Ь	Д	М	Л	Я	У
Ж	И	Т	И	Г	Л	Д	Г	К	З
І	Т	Ц	К	М	О	Т	С	Р	О
В	Ь	Ф	І	А	Р	К	О	Д	Г
Д	Л	Я	С	Н	Ь	Б	І	О	Г
І	О	Ф	Й	У	К	Е	Г	Н	Ш
К	С	Б	Н	Д	І	В	Р	О	С

-Чого ви навчились від цих героїв, яка їхня мета?

- Як ви розумієте вислів «Є воля до життя – є людина» О. Довженка

-Які риси характеру притаманні сильним людям? («Сильна особистість» - це людина, яка долає будь-які труднощі, має силу волі і не здається на шляху до своєї мети)

-Кого, на вашу думку, називають «сильними особистостями»?

II.Оголошення теми мети уроку

- У зарубіжній літературі є письменники, яких ми можемо назвати «духовно сильними», тому що вони пережили різноманітних важких життєвих обставини, щоб стати тими, ким вони стали. Одним із таких «духовно сильних» особистостей є Джек Лондон.

На сьогоднішньому уроці ми розпочнемо ознайомлення з життєвим і творчим шляхом відомого американського письменника, громадського діяча, соціаліста Джека Лондона. Його ім'я пов'язане із захоплюючими оповіданнями про сильних та мужніх людей, що кидали виклики долі, боролися із суворою природою Півночі, виявляючи силу духу й неабияку мужність. Дослідимо особливості творчої манери письменника. Визначимо проблеми життя і смерті, дружби й зрадництва.

3. Мотивація навчальної діяльності

Вправа “Розв’яжи ребус”

Завдання: Розв’яжіть ребус і дізнайтеся назву твору, який ми будемо вивчати.

4. Робота над темою уроку

1. Робота за портретом письменника.

- Зверніть увагу на портрет. Як ви могли здогадатися цей чоловік - Джек Лондон.
 - Що найперше вам кидається в очі, дивлячись на портрет?
 - Яким зображений на портреті письменник?
 - Про що говорить погляд письменника?
 - Що ви можете сказати про зачіску, одяг Джека Лондона?
 - Як ви вважаєте, ким би могла стати людина з такою зовнішністю?
 - Тепер давайте порівняємо наше уявлення про зовнішність письменника зі словесним портретом Джека Лондона з книги його дружини Чарміан Лондон: «Перше, що кинулося в очі й запам'яталося на довгі роки - це широко розкриті великі, прямі сірі очі, скромна, спокійна манера триматись і головне - достатньо великі красиві губи з особливими, глибокими, загнутими доверху куточками. І на усьому цьому якийсь відбиток чистоти й порядності».
 - Чи погоджуєтеся ви з таким описом? Відповідь аргументуйте.
- #### 2. Про життєвий і творчий шлях Джека Лондона.

- Йому судилася рання слава одного з найвидатніших письменників Сполучених Штатів Америки. Джек Лондон (справжнє ім'я – Джон Гріффіт Чейні) народився 12

січня 1876 р. у Сан-Франциско в сім'ї фермера, який замінив йому батька. Рідний батько письменника, дивакуватий професор Чейні, був мандрівним астрологом, виступав з публічними лекціями, займався дослідженнями, давав приватні уроки. Звісно, Чейні не мав безпосереднього впливу на сина (він розлучився з дружиною до його народження), але, певне, саме від нього Джек Лондон успадкував творчу вдачу й любов до навчання.

З дитинства майбутньому письменнику доводилося боротися за місце під сонцем. Родина його здебільшого бідувала, а спроби вітчима виправити становище були марними.

У дванадцять років Джек Лондон почав працювати. Однак заробіток був копійчаний, тож невдовзі хлопець вирішив стати устричним піратом. Позичивши триста доларів, він придбав шлюп і швидко навчився цьому ризикованому ремеслу, що й справді виявилось прибутковим.

Набуті в той час навички керування шлюпкою допомогли майбутньому письменнику найнятися матросом на корабель, що відпливав на лови морських котиків. Завдяки працьовитості, наполегливості, сміливості й щирості він завоював симпатію бувалих моряків. Однак зароблених грошей вистачило ненадовго. Повернувшись додому, він узявся до чорної роботи. Працювати доводилося шість днів на тиждень, по тринадцять годин на добу, тимчасом зарплатня була такою мізерною, що родина ледь зводила кінці з кінцями.

У ті роки єдиною розрадою для Лондона стали книжки. Вони відкривали йому світ, сповнений сильних почуттів і глибоких думок, давали відповіді на запитання, що бентежили юну душу. Поступово розширюючи своє уявлення про життя, хлопець дедалі більше переконувався, що повинен багато чого навчитися, аби надолужити згаяне за роки мандрівок і пригод.

Самостійно засвоївши програму підготовчих курсів університету, Лондон став студентом. А незабаром трапилася подія, що змінила його життя: у Клондайку було знайдено золото. Країну охопила «золота лихоманка», і молодий Лондон, покинувши університет, приєднався до численної армії золотошукачів.

Перебувши в Клондайку довгу полярну зиму, він так і не знайшов золота, натомість здобув інший скарб - теми й сюжети для своїх майбутніх творів.

https://www.youtube.com/watch?v=6LA03f_Cn7I

3. Бесіда за прослуханим матеріалом.

- Які факти біографії митця вас зацікавили?
- Яке справжнє ім'я Джека Лондона?
- Яку освіту отримав митець?
- Які риси характеру, на ваш погляд, допомогли Джеку Лондону стати письменником?
- Що спонукало Джека Лондона звернутися до теми «золотої лихоманки» в Північній Америці?

- Чим можна пояснити письменницький інтерес Джека Лондона до сильних особистостей? Обґрунтуйте свою думку.

IV. Робота над оповіданням

1. Перегляд презентації

<https://academia-nikolenko-6klas.com.ua/presentations/dzhek-london-zhaga-do-zhyttya/>

2. Робота з ілюстраціями

Зверніть увагу на фото. На ньому зображено золотошукачів, які прямують по засніжених землях Аляски у пошуках золота. У 1897 році Америкою поширилися чутки, що на Алясці знайдено великі запаси золота. І Джек Лондон разом із тисячами інших людей, охоплених «золотою лихоманкою», вирушив на далеку Північ. Однак через рік повернувся в Штати без золота, хворий на цингу, але з багатими враженнями від поїздки, які лягли в основу збірки «Північні оповідання».

Яка, на вашу думку, провідна тема та ідея цієї збірки?

(Основою збірки стало побачене й пережите письменником на Алясці.

Провідні теми: негативний вплив на людину жадоби золота, протиставлення природи і цивілізації, боротьба за життя.

Ідея – возвеличення людини, яка не поступається своїми принципами заради грошей; оспівування мужності людини і готовності прийти на допомогу.)

3. Словникова робота

- Так як в оповіданні розповідається про «золоту лихоманку», запишемо, що означає це поняття.

- Як ви розумієте зміст словосполучення «золота лихоманка»? (Це неорганізований масовий видобуток золота в регіоні Клондайк на території Юкон, на північному заході Канади, на схід від кордону з Аляскою, що відбувався в кінці XIX століття)

4. Робота з теоретико-літературними поняттями.

В оповіданні Дж. Лондона є багато описів картин природи Аляски. Який термін має значення «опис природи»? Пейзаж може використовуватися в різних видах мистецтва. Запишіть визначення у зошити:

Пейзаж (фр. країна, місцевість) – зображення природи в різних видах мистецтва (література, живопис, музика, фотографія, декоративно-ужиткове мистецтво).

Пейзаж у літературі – опис природи в художньому творі.

5. Складання асоціативного ряду, для кращого запам'ятовування тексту.

Вправа “Хмаринка слів”

Завдання: Роздивіться хмаринку слів і запишіть у зошити слова, словосполучення, які допоможуть краще запам'ятати текст.

6. Словникова робота.

- Які слова в тексті можуть бути для вас незрозумілі:

Кульгаючи – ідучи шкандибаючи.

Клунок – наповнена чимось дорожня торба, яку носять за плечима.

Валун – обточений дією води або льодовиків камінь великих розмірів, уламок гірської породи. Шумовиння – білувата пухирчата маса, піна.

Каное – човен північноамериканських індіанців.

Факторія – торговельна контора і поселення європейських або північноамериканських купців у колоніальних країнах.

Дюйм – одиниця довжини, яка дорівнює 2,54 см.

Кисет – маленький мішечок для тютюну, який затягується шнурком.

Памороки - нездатність правильно судити про що-небудь.

Конвульсивно – з сильними корчами всього тіла, мимовільними скороченнями мускулатури тіла внаслідок ураження кори головного мозку.

Кварта – міра рідких та сипких тіл у деяких країнах, переважно трохи більша за літр.

7. Постановка проблемного питання

- В історії багато випадків, коли людина опинялася серед дикої природи і її головним завданням було виживання. Поміркуйте, якби ви опинилися на безлюдному острові або серед дикої природи, які б були ваші дії? А що у такій ситуації робив головний герой оповідання «Жага до життя» ви дізнаєтеся після ознайомлення з текстом.

8. Знайомство з текстом (с.139-143).

9. Бесіда за змістом прочитаного.

- Від чийого імені ведеться розповідь?

- З чого починається оповідання «Жага до життя»?

- Що трапилося з одним із чоловіків?

- Як звали другого чоловіка і які були його дії, коли товариш потрапив у халепу?
- Знайдіть у тексті, що оточувало головного героя у скрутну хвилину?
- Які були перші дії головного героя?
- Чи одразу зрозумів головний герой, що друг його кинув?
- Яке було харчування головного героя? Зачитайте з тексту.
- Скільки сірників було у головного героя і що він з ними зробив?
- Що довело головного героя до сліз?

10. Підведення підсумків

- Отже, Джек Лондон був людиною наполегливою, працьовитою. Його твори відкрили американцям Північ. Джека Лондона як письменника цікавили яскраві особистості, а суворі умови дикої Півночі давали можливість розкрити їх у своїй повноті. Ознайомившись лише з частиною оповідання, можемо зробити висновок, що "Жага до життя" - це розповідь про мужню людину, яка вистояє у таких страшних випробуваннях, як самотність, зрада друга та боротьба із суворою північною природою. А от чи вистійть, чи виживе наш головний герой у цих жахливих умовах ви дізнаєтеся самостійно, дочитавши оповідання до кінця вдома.

11. Домашнє завдання.

Читати оповідання «Жага до життя» (с.136-143), вміти переказати прочитане.